

Ultima parte a discuției s-a referit la edificiul bibliotecii – o clădire în două nivele, cu o arhitectură aparte, caracteristică anilor '80 ai secolului trecut, cu un design interior în stil retro, plăcut și îmbietor. Biblioteca își află reședința în sediul actual din 1985.

Luând în considerație faptul că biblioteca se află în prag de reparație capitală, bibliotecarilor le-a fost interesant să afle și despre noul concept modern al Bibliotecii de Arte. Nu au ezitat să intervină și cu sugestii de îmbunătățire per ansamblu, dar și cu urări de succese în realizările viitoare.

Am expus relatările noastre în maniera unei „Povești de succes” (la aceasta bibliotecarii vechi sunt mari meșteri)! Iar la interferența dintre subiecte am avut și pauze amuzante din seria „Amintiri din copilărie”. Indiferent de rezultat, dorim să facem biblioteca mai atractivă prin deschiderea noastră către colegi, prieteni și toată comunitatea, or asta face parte din strategia noastră de promovare.

CZU 821.135.1(478).09:027.52(478-25)=135.1

„ÎN BIBLIOTECĂ PRECUM ÎN BISERICĂ”: ÎNTÂLNIRE CU CLAUDIA PARTOLE LA BIBLIOTECA „LIVIU REBREANU”

*Lina IFTODI,
șefa Bibliotecii „Liviu Rebreanu”*

Pentru scriitoarea Claudia Partole, cele două spații în care se odihnește sufletul și care o marchează de-a lungul vieții sunt biblioteca și biserica.

Întâlnirea scriitoarei cu elevii de la Liceul „George Călinescu” din Chișinău, ghidați de profesoara Ecaterina Rusu, care s-a desfășurat la Biblioteca „Liviu Rebreanu”, a fost mai mult decât un dialog provocat de lectura cărții *Fraierul*, carte selectată în Programul de lectură „Chișinăul citește”. A fost o confesiune axată, de la bun început, pe prietenia dintre adolescenți și scriitoarea lor îndrăgită, aceștia însoțind-o în călătoria amintirilor cu un vădit atașament de copil „ce vrea să crească mic”, expresia aparținându-i protagonistului din romanul amintit mai sus.

Care ar fi calitățile ce l-ar salva/marca pe om/scriitor? Având atâtea cărți dedicate copilăriei, cum este să trăiești încontinuu pe contul copilăriei și ce ar însemna acest lucru? Născută în zodia

gemenilor, cum ar explica autoarea conflictul cu sine însăși? Ce răspuns ar avea scriitoarea la fenomenul ce impune astăzi o distingere a femeilor-scriitoare pe rol de romanciere, în timp ce de-a lungul anilor prevalau bărbații-prozatori? Cum este să scrii la sugestia cuiva și, totodată, să rămâi tu însuși? Care ar fi diferența dintre un scriitor și un medic? Cum ar motiva autoarea titlul cărții *Fraierul*, noțiune care nu tocmai corespunde celei din DEX? Ce planuri de viitor are autoarea? Cum este să scrii cărți?

La aceste și la multe alte întrebări curioase și-au dorit adolescenții să afle un răspuns de la scriitoarea invitată la dialog.

Referindu-se la creația scriitoarei Claudia Partole, profesoara Ecaterina Rusu a subliniat că romanele acesteia – *Straniera*, *Rebela*, *Copil din colivie*, *Salba cu mărgele*, *Fraierul* – sunt mai îndrăgite de cititori, având un caracter profund educativ, cu întâmplări/situații care sunt apropiate realității noastre și în care sunt păstrate valorile perene. La întrebarea „De care valori ar fi ghidată astăzi Claudia Partole?”, scriitoarea a răspuns: „Contează sinceritatea, bunătatea, pentru că ascunderea după mască oricum te demască”.

Așadar, detaliile despre activitatea literară a scriitoarei, inclusiv prin prisma romanului *Fraierul*, au constituit aceeași dintotdeauna deschidere către cititor și aceeași sinceritate accentuată în mai multe rânduri de protagonistul evenimentului, sugerând, totodată, subtil cum e să te formezi ca personalitate pentru a nu te jena de numele tău.

Copilăria îi este apropiată autoarei chiar și la această vârstă. Contactul cu copiii o face fericită. „Copiii sunt ca felinele – așteaptă mângâiere, intuiesc sinceritatea”, spune scriitoarea. În acest context, îl admiră pe poetul Grigore Vieru care a spart stereotipurile – a refuzat să scrie la comanda partidului, a scris pentru copii, devenind astfel un mare prieten al micului cititor.

Claudia Partole consideră că este ceva în zodia care o caracterizează – o dedublare, o reorientare pe parcurs în fapte și acțiuni, însă totul depinde în a conștientiza ce-ți dorești. Disciplina, perseverența, responsabilitatea, cultivate continuu, sunt un sprijin. Toate zodiile sunt frumoase, însă cultivarea o necesită fiecare om. Scriitoarea evidențiază trei niveluri presupuse de atingere a înțelepciunii: prima treaptă – cea în care omul se află cu toată lumea în conflict, a doua – cea în care omul se împacă cu lumea, dar se ceartă cu sinele, a treia – în care ar fi atinsă cea mai înaltă treaptă a înțelepciunii, când omul nu se ceartă nici cu lumea, nici cu sinele.

Scriitoarea consideră că cea din urmă presupune dificultăți și nu oricine ar putea să o atingă, inclusiv dumneaei, care mai are de lucru.

Trăirea în armonie este importantă. Își amintește despre ajutorul acordat în copilărie bătrânilor – după modelul „timurovist”. Era perioada când studia „adevărul mai puțin adevăr” sau relativ. Buneii au fost acei care, prin curaj, ascultând postul de radio „Vocea Americii” pe ascuns, încercau să transmită stările lor de spirit, deși nu deschis, dar subînțeles.

Claudia Partole s-a referit și la perioada în care se afirmă femeile. Există o asemenea tendință și în literatură. Deși se zice că în istorie intră ele, iar în veșnicie – ei. Dar unul fără altul nu pot exista. Ia drept adevăr zisa că omenirea este cu două aripi și dacă una dintre ele este rănită, cealaltă nu poate zbura. Este cazul bărbatului și a femeii, însă important este ca femeile să-și păstreze feminitatea. Cunoaște mulți bărbați sensibili, acest lucru fiind important în societate. Totul depinde de educație, de modelul părinților.

Poate afirma că și acum este elevă, pentru că a învăța în permanență, inclusiv de la copii, este o intenție frumoasă. Un copil curios este interesant, dar nu cel care se plictisește. Nu avem dreptul la măcinarea interioară, chiar în cazul durerii apărute în urma pierderii unei persoane dragi, pentru că ea ne veghează. Sugerează tuturor copiilor să-și asculte inima, descoperindu-l pe cel drag în ea.

Referitor la legătura dintre scriitor și medic, Claudia Partole consideră că ambii au asemănări, numai că vindecă în mod diferit: medicul – prin administrarea medicamentelor, iar scriitorul – prin intermediul cuvintelor. Deși ar fi bine ca și medicul să aibă



darul de a valorifica cuvântul, ca și vindecare a sufletului. De multe ori minunile tratamentului se întâmplă în cazul ordonării pozitive a gândirii omului. Astăzi se observă o diferență a studiilor în domeniul medicinei – „tocilarii” de altă dată, care vindecau trupul și sufletul, au cam dispărut.

Sugestiile la scrierea unor noi lucrări au marcat-o pe scriitoarea Claudia Partole. Dar la comandă nicidecum n-a scris. Ideile se deschid, ni le sugerează viața. Tot ce ni se întâmplă, e pentru a învăța. În orice situație, nimeni nu te poate ajuta mai mult decât tu însuși, dar a învăța, inclusiv de la copiii noștri, nu este o rușine. A învățat multe de la fiul său.

Referindu-se la succesiunea de generații, scriitoarea consideră că fiecare generație este deschisă timpului său. Iată de ce perioada tehnologiilor informaționale o consideră drept cea a generației de astăzi, pentru cele anterioare aceasta fiind un efort. A prețui clipa este un fapt esențial, pentru că trecerea timpului este sesizabilă... Menționează despre cele „3 R” care ne ghidează – responsabilitate, respect, recunoștință.

În alegerea prietenilor trebuie să fim atenți, pentru că un prieten rău ne face rău din considerentul că „iarba rea crește mai repede”. Ar fi o reușită influențarea cu binele asupra răului. Oricum, omenirea nu va dispărea, pentru că mulți sunt influențați de bine.

Bucuria prezentului este apariția în variantă italiană a cărții *Motanul-fluture*. Așteaptă și varianta în limba română. Fiecare carte scrisă este o poveste a unor oameni pe care îi cunoaște.

Relațiile cu natura i-a adus cartea *Peisaj cu dimineți și clipe*. Consideră că *Trandafirul pustiu* este cartea care va fi selectată din opera sa de generațiile ulterioare.

Are o restanță, pe care o consideră un deziderat – scrierea unei lucrări despre satul de baștină.

Pe finalul acestei întâlniri, pe marginea cărții s-a pronunțat scriitoarea Veronica Bumbu care a menționat despre caracterul educativ al romanului și despre relația, în el, dintre copii și părinți: „Copiii mereu au nevoie de răspunsuri la întrebări, pe care le pot găsi în cărțile Claudiei Partole. În aceste timpuri alerte, este important să nu pierdem copilul din noi, pentru că, zicea Grigore Vieru, cel care îl pierde pe copilul din sinele său, îl pierde pe Dumnezeu.

Tot ce ni se întâmplă, e pentru a învăța. În orice situație, nimeni nu te poate ajuta mai mult decât tu însuși, dar a învăța, inclusiv de la copiii noștri, nu este o rușine.



Materializarea spiritului este o reușită în cărțile Claudiei Partole, din care învățăm să fim responsabili de gândul luminii. Fiecare generație se regăsește în anumite personaje ale romanului”. Însăși scriitoarea Veronica Bumbu se regăsește în romanul *Lia* de Nicolae Rusu, dar și în personajele lui Mircea Eliade.

„Cunoaște-te pe tine însuși” și „Iubirea va salva lumea” sunt o continuă sugestie de a-l descoperi pe Dumnezeu în noi, zice autoarea.

Scriitoarea Claudia Partole a promis că starea de bine în Biblioteca „Liviu Rebreanu” o motivează de a mai reveni la copiii minunați, care o vizitează, în cel mai apropiat viitor.